

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és osztoftörtökön.
Előfizetési ár:
Hogyedvára 3 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-návar,
hová a kénáratok emzondók

Hirdetéseket és nyilttérli közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt áron számít fel.

Városházépítés és egyebek.

Elmgye a szegény ember a jóaka-
róhához és megkéri:

— Kedves felebarátom, hajlékta-
lan vagyok, házat építenék, hogy le-
gyen miben meghúznom magamat. Van
rá tervem, hogy az évi kiadásaim nö-
vekedése nélkül épüljön fel a hajlék,
de az ipam beleegyezése nélkül nem
foghatok semmibe. Te jóban vagy
az öreggel, — ugyan magyarázd meg
neki, hogy ne akadékoskodjék, nincs
semmi veszedelem abban az unoká-
ira, ha saját hajlékhoz jutunk s nem
kell örökké zsellérként költözködnünk.
És felel a jóakaró:

— Igazod van, cimborá. A haj-
lék, melyben most meghúzod maga-
dat a tieddél, közveszélyes egészség-
ügyi és minden más szempontból, in-
tézkedni is fogok, hogy hatóságilag
kilakoltassalak benneteket belőle, mert
ez az állapot túrheterlen. De hogy apó-
sodat rávegyem a házépítés megendé-
sére: olyan nincs. Előbb szerezz ma-
gadnak üres telket, csinálj azon an-
golparkot, gyermekjátszóteret. vízve-
zetéket; csatornázd jól körül, létesíts
halastavat, kavicsold fel jól az útait s
aztán — kedves cimborá — ha min-
dez meglesz, majd csevegünk a házé-
pítésről is. Addig csak húzd meg ma-
gadát zsellérsorban és rakd félre hű-
ségesen évenként a pénzt, amíg annyi
együtt nem lesz, amennyi a házépít-
és költségét fedeze.

Szakasztott így járt Szentés város
előljárósa K e l e m e n Béla főis-
pánnal, amikor személyesen is, meleg-
hangú hivatalos felterjesztésben is a
szives jóindulatát kérte arra nézve;
járna közben Szentés iránt való nagy
jóakarattal a belügyminiszternél ab-
ban, hogy a miniszter — miután a
kereskedelemügyi minisztérium már
megcselekedte, — a maga részéről szin-
tén hagyja jóvá mielőbb — a közbe-
vetett főlebbezések elutasításával —
Szentés város képviselőtestületének,
a városházépítés vállalatba adására nézve
saját autonóm jogkörében, túlyamó
többséggel hozott határozatát.

K e l e m e n Béla főispán erre ne-
ki feküdt a kérdés tanulmányozásának
tanulmányozta azt vagy 4 hétig, — úgy
mondja — bőséges információkat szer-
zett magának mindenről bekerzte a szak-
vélemények és szákszámítások légio-
ját, melyek közül jó egynehány csak
úgy hasból készült és mikor ezt a
rengeteg munkát elvégezte, kapta
magát és megszerkesztett egy pör-
iratot, amelyben — a sorok közt meg
gyanúsítván aljas indulatokkal min-
denkit, aki neki Szentésen nem tet-
szik és legyalázzván, lepecskondiázzván
Szentést, mint a földkerekség legron-
dább, legelmaradottabb városát, —
végezetül így okosodik:

Te, Szentés város, végignéstem,
kubaturára végig is mértem a hiva-
talo helyiségeidet és megállapítom,
hogy számvevőséged, pénztári hiva-
talaidd, levéltárad, adóhivatalod, ren-
dőségéd stb. mind-mind a higiénia
legelőbb követelményeit is nélkülö-
ző helyiségekben vannak elhelyezve.
Ezeknek a hivataloknak a kitele-
pítése bérelt helyiségekbe
olyan kényszerűség, mely alól a vá-
rosházépítés esetében sem lehet ki-
térni s hogy a hivatalokat ezeken a
helyeken eddig is megtűrték, és csak a
megyei alispán, mint felettes
hatóság túlságos elnezésének tulajdo-
nitható.

Atyai gondoskodásom kiterjed
arra is, hol helyezd el ezeket a hiva-
taloikat. Ott van a Hankiss-örökösök
háza, a Bartha-féle alapítványi-ház,
az Aradi-féle ház és ott van a város
Petőfi-szállodái bérházrésze. Az évi
bérösszeg aligha lesz több 3000 ko-
ronánál, — hát minek építenél vá-
rosházát?

Nem is fogom annak megenge-
dését a belügyminiszternél javaslatba
hozni, mert úgy látom, hogy — ha
városházát építsz, ez jelentékenyen
növelni, fogja a községi évi pótdadót.

Mert a városházát kölcsön-
pénzzel kell felépíteni, ez pedig
nem gyümölcsöző tőkebefektet-
és, tehát — rossz gazdálkodás.

Kötelességeddé tesszem ennél fogva:

két éven belül építs új polgári leány-
iskolát, kövezd ki a vásárteredet, építs
két külterületi orvosi lakást és szervezz
két külterületi orvosi és szülésznői ál-
lást, alakítsd át a járványkórházadat,
állíts fel két új ovodát, egészsítsd ki
a tisztviselőid létszámát egy jogi kép-
zettségű kapitányhelyettesi s néhány
új irnoki állás szervezésével, szaporítsd
a rendőrlétszámot vagy 6—8 legény-
nyel; — további 8 év alatt pedig:
rendezd a tisztviselőid fizetését, lásd
el a Kurca medrét friss, élő, eleven
vízzel, szabályozd a nagyvölgyeret és
a mirhókat, általában csinálj meg a
város csatornázását, létesíts kereske-
delmi és gazdasági szakiskolát, kövezd
ki az általam e célra kijelölt 20 utcát
s aztán — ha mindezt a munkát, ami-
hez kölcsönpénz, sok, minél
több kölcsönpénz kell, amely
szintén nem fog egy fillért
sem jövedelmezni a közpénz-
tárnak — elvégeztet, akkor, szívem
szerette Szentés város — majd cseve-
günk a városházépítésről is, melyre
— ha az én okos és bölcs tanácsomra
hallgatni akarsz, amely az én barátom,
a te városi ügyészed agyából pattant
ki — addig is félretehetsz évenként,
a költségvetésedbe beállítandó 30000
koronácskakat.

Abból, hogy a városi hivatalok
ma is szétszórvá vannak elhelyezve,
hogy a hivatalok helyiségeinek leg-
többje olyan közveszélyes állapotban
van, hogy azokból a tisztviselőket a is-
pánilag ki kell lakoltatni s hogy ezen
kilakoltatás folytán a hivatalokat még
jobbban szét kell szórni a városban
mint eddig voltak, — a logika örök
törvénye szerint — ugyebár csak ahöz
az egyedül lehetséges végező kövekez-
tetéshez lehet eljutni, hogy ezek szer-
int a legsürgősebben fel kell építeni
a városházát és így a főispán az elől-
járóság kértére abban az irányban fog-
ja a belügyminiszternél a befolyását
érvényesíteni, hogy a lehető leggyor-
sabbban hagyja jóvá a város képvise-
lőtestületének erre vonatkozó határo-
zatát.

A logika ennél a kérdésnél lom-

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

elien szállításban tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékelés utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkit
„Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

Sirolin

Használ az érvényes és a helyes, megismer-
ni a tüneteket, tüneteket, ajánlások.

„Roche“

Használó orvosai rendelésre a gyógyszerár-
den. — Ár: évenkénti 4— korona.

tárba került. Azt kellett demonstrálni, hogy Szentesnek ne engedje meg a miniszter most a városházépítést és mert a bevezetés dacára, mely a városi hivatalok jó részének mai tarthatatlan állapotát tüntet ki, ehhez az abszurd következtetéshez kellett nemcsak eljutni, de ezt az abszurdumot a beügyminiszterium által acceptálhatóvá is kellett tenni, ennek érdekében volt szükség egy csomó ügyesen csoportosított érvet rakásra halmozni a pöriratban, mely a hamis következtetést tetszetőssé tege.

Ezt a fiskális fufangjai megkontraült miveletet aztán K e l e m e n Béla főispán már — mint a régi 48-as kuruciskola mestereinek tanulékony növendéke végzi.

Egy-két százezer koronáskát hozza told ide, egy-kettőt elvesz onnan: ilyen számmivelettel, ha akarja, azt is ki lehet hozni, hogy Szentes város minden létező javaival okvetlen dobra, könnyelmű és léha magisztrátusa, képviselőtestülete pedig a vádlottak padjára kerül rövid egy esztendőn belül, ha a városházát a tervezet szerint felépíti.

Hogy végzi a főispán a maga miveletét?

Először is megállapítja, hogy az árlejtésileg biztosított vállalkozás szerint, beleszámítva ebbe a külön gazdasági udvart és a művezető tiszteletdíját is 478.371 koronába kerül, az építkezés holott a 257.906 sz.

közzgyűlési és 359.907. sz. tanácsi határozat alapján kibocsátott terv-pályázat szerint, központi fűtéssel és világítási felszereléssel együtt 360000 koronát nem lenne szabad az öszvállalati öszszegnek meghaladni.

Már itt helyre kell egy kis tévedést igazitanom azt. Nevezetesen, hogy az egész vállalkozásnak mindentől a 360000 koronát meghaladnia nem szabad, Sze.ites város képviselőtestülete ilyen merven sohasem mondta ki, hanem igenis úgy határozott, hogy az építési költség körülbelül 400000 korona lehet, — mindig hangsúlyozván a határozathozatalt megelőzőtt öszszes felszólalásokban, hogy ez nem azt jelenti, mintha most már — ha a szükség úgy kívánja, az építés 410000, 412000 koronába nem kerülhetne.

De ettől eltértek. A főispán maga mondja, hogy — kulcsig átadva, úgy a városháza, mint a gazdasági udvar felépítése, vállalatilag 478371 koronáért biztosítva van. Ugye ebből nem tudná kihozni azt, hogy a városházépítéshez mégis 600000 korona kell s hogy ez a községyi pótdót újabb 10 százalékkal fogja emelni.

Hozzácsapja tehát a vállalati öszszeghez a — szerinte belső díszítésekre, a valóságban azonban bebutorozásra szánt és az apró földek eladásával befolyt öszszegben fedezetet találó 38.665 koronát s ezenfölül hozzácsap még — túlköltsékezés címén 5 százalékkal számítva, további 23,918

getett, csak billegett, amig végre lerokkadhatott a tulajdon padjára.

Már akkor jó sötét volt a lletgetben nem jart senki. Akinek talán szándéka lett volna is, azt is lebeszélte volna arról a lombosodó fak közt bujkáló, levélzingszgetett, hűvös szél. De különben is: nagyszombaton elég látnivaló akad a városban, kinek jutna eszébe a nyirkos, félig kopasz földet nézni?

Pinker elkezdett enni. És amire úgy igazában sikkezde volna, már a végére is jutott. — Akkor egyet sóhajtott, amint szokta, — mert már igen gyakran jart úgy, — hatrahajlott és lecsukta a szemét. Gondolkozott. Így szokta — az idejét tölti: olgondolta, hogy most ezt meg azt lehetne tonni és ezért meg azért ennyit meg annyit lehetne kapni, de nem lehet, mert mindonutt azt mondják neki, hogy különb embert is tudnak kapni, mint ő.

Azután a mássapi programját kezdte építgetni és még el is mosolyodott arra a gondolatra, hogy hiszen holnap husvét-vasárnap lesz, a templomban csak úgy szorong majd az ember és onnét fogva ott jó meleg is lesz. És különben úgy is látszik, hogy holnap szép derült időt lehet várni.

— No ha így van, hát igen jól van! — mondta Pinker hangosan önmagának, az-

koronát és így szerencsésen kihozza, hogy az é p i t é s i ö s s z e g 540 345 koronát tesz ki. Miután ez még mindig nem üti meg azt a 600000 koronát, amit ő, előre feltett szándéka szerint — kihozni akar, hát kijelenti, hogy az 5 százalék túlkiadás távolról sem lesz elég, a villamvilágítási berendezésre is számítani kell 11000 korona előirányzattal szemben — az ő szakértőjei szerint — 3000 korona t ö b b k i a d á s r a, a városház udvart ki kell aszfaltozni, ha mi cserjékkel akar-nánk is beültetni, ez 9800 korona s a gazdasági udvart ki kell burkolni lapjára rakot téglával, ez 2400 korona. Ime hirteleniben még 15100 korona kiadást sikerül így a főispánnak hozzászámítania az építési költségekhez, a nélkül, hogy az 5 százalékos hitel-túllépést — melyet pedig elégségesnek nem tart, igénybe kellett volna vennie, úgy, hogy most már — szerinte — e nélkül is 555.545 koronába, ha az 5 százalékos még ötten emeli, 579.463 koronába kerülne bizony az építkezés, melyet — miután ő az apróföldek eladásából befolyó öszszegtel teljesen ignorálja, még 600000 koronás kölcsönnel se lehetne fedezni. — Persze, viszont igaz az, hogy egy kis jó a k a r a t t a l folytatva az ilyen számcsoportosító miveletet, én akár 700000 koronát is ki tudnék hozni a városházépítés elkerülhetetlenül szükséges költségei fedezésére.

Ahogy kezdi, — úgy is folytatja

TÁRCA.

Husvétii titok.

Pinker, a csavargó Pinker, aki egy szakdt ide Magyarországra és akit minden áteagyrecok ismert a varosliget környékén, — nagyszombaton este megvette az öreg Reinwurm hentesüzletében azt az öt krajcár ára császárhúst és két krajcár ára kenyeret, amit már korán délelőtt elhatározott és megkörvonalozott a maga számára.

Vett volna ő többet is igen szivesen, mert éppen nem volt fukar ember, de csak ennyit vett mégis, mert mindössze hét krajcárja volt és az öreg Reinwurm jó ember, nyájasan elbeszélget, de hiteibe nem ad. Főképpen Pinkernek nem.

Megvette beletette a »sebébe és neki-vágott a fasonak, hogy visszamenjen a lletgetbe, a szokott padra, amit ő úgy maga a lakásának nevezett. Utközben persze sokat kellett disputálni a zsebében levő hússal és kenyérral, mert azok egyre-másra bizattak, sürgették, hogy fölösleges varnia, amig haza ér, — de Pinker kemény legény volt hat azt tette, hogy mára gondolt és csak lépe-

zal hanyattlektűdt a padon, a két karját a feje alá tette és elhatározta, hogy alszik. Alszik, amig a szép, a dicső husvétvasárnap rá nem virrad.

A szél egyre hűvösebb lett és Pinker egyetlen tagját nem mozdította egy kajszálnyira sem, nehogy még jobban fázzék. Ha a mellét egy-egy sóhajtság meg nem emelte volna, ha a szeméből egy-két könnyecsopp nem pottyant volna a pad röt-barua deszkájára, akarki azt hihette volna, hogy halott ember fekszik ott a didergő fak alatt.

Pinker salvére, mielőtt elaludt, valam rettenetesen nagy, koromfekete szomerűség nehendezt.

De aztán csak elaludt mégis.

Roggel, amikor felébredt, bizonyosan tudta, hogy sokat és szineset álmodott. Hogy valaki valami igen dicső, pompásat lgért neki. Már nem emlékezett az álmarra, de a szívében ott maradt a meggyőződés:

— Jó lesz, nagyon jó lesz! Oh de pompás is lesz aztán!

Hancem amikor felakart emelkedni, a gondolatai ijedten sztrebbentek, mert azt kellett tapasztalnia, hogy a pad nem ereszt. Hogy valahányszor a fejt emeli, az mind annyiszor visszacsuk a kemény deszkára. És amikor végül mégis a lábára tudott állni

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2 50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT, mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizlaló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitünő eredményyel kiprobálva! 10—1.

GYERMEKEKNEL: Siettetni a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart — biztosítja a csontok és izmok fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

FELNŐTTEKNEL: Ut olérhetetlen vértépző, gyengékedőkönél erősítő és mirigyoszlító szer, — mellobajosoknál megszünteti az izzádat és elősegíti a gyógyulást.

a főispán a további számviveleteket. Tudhatná, ha akarná, hogy a város 65 év alatt törlesztendő kölcsönrel kívánja födőzni a városházéépítés költségét. De ez nem illenek bele az ő számításába. Fogja hát magát és 50 éves kölcsönt vesz kamatszámítása alapjául. Tudhatná, valószínűleg tudja is, hogy a városnak a kölcsönvételre sokkal előnyösebb, 4,2 százalékos kölcsönnyújtásra van ajánlata, de ez se illik bele az ő számításába, fogja tehát a krétát, melyet — úgy látszik, — valami élelmes kocsmárostól kölcsönzött — és felszámít 5,2 százalékos kamatot a 600000 korona kölcsön után. Így aztán, ezt 50 évre számítva, szerencsésen eljut a maga elé túzott célhoz, annak a bizonyításához, hogy ezek szerint az évi annuitás összege 31.200 korona, vagyis, miután 3000 korona felel meg 1 százalék pótdómelemelésnek, 10 százalék pótdómelemelés lesz. — Ha nem szerénytelenség tőlem, — bátor vagyok a kétszerkettőre támaszkodva kérdezni: miért csak 10 és miért nem 10 és fél százalék ?

Ez azonban még mind kevés a főispánnak. Neki az ördög, akit a városházéépítés elijesztésére a falra akar festeni, így még nem elég fekete. Ő teketöbbség akarja.

Megállapítja tehát, hogy a gőzfűtés évi kiadása 5930 korona, a villam világítás és erőátvitel évi kiadása 3413 korona, az épületek fenntartási költsége évi 3768 korona, a három tétel alatti kiadás: együttesen tehát 12811 korona lesz, mert ezt az ő szakértőjei ennyiben állapították meg; holott ma a hivatalos helyiségek fűtésére csak 4050 koronát, villam világítására 1280 koronát adunk ki és ha ezekhez hozzáadjuk az alispáni lakásért fizetett 1277 korona évi bért, a kitelepitendő hivataloknak szerzendő helyiségek évi bérszösszegére 3000 koronát és a kurcai

épület értékesítéseért elmaradó házszóban 600 koronát, az együttvéve is csak 12108 korona, tehát 690 koronával kevesebb, mint amennyit az első helyen felsorolt három tétel, a városházéépítés kivételé után igényelni fog.

Hogy milyen önkényvel történt ez a kis számcsoportosítás, nem lesz nehéz kimutatni.

Kiragadom a sok közül a villamos világítás dolgát, mely a főispán és szakértői szerint, évenként 3310 koronába kerülne szemben azzal, hogy ma a világítás csak 1280 korona kiadást igényel.

Azt mondja a pörirat, hogy az új városházán 110 napon át, naponta délután 3-tól 5-ig 500 lámpának kell égni, kivétel nélkül mindnek 16-os égővel; egy-egy ilyen égő világítása kerül 2 órán át 5 kor. 28 fillérbe, együtt tehát az 500 lámpa 2904 koronába. Ez a főispán és szakértői feltevése. A valóság pedig ezzel szemben az, hogy tényleg mindenütt 16-os égők alkalmazása mellett, — miután Szentesek összesen 60 tisztviselője van, ha azt feltételezzük is, hogy mind külön helyiségben működik és mindegyikőjük a saját külön rendelkezésére 2—2 lámpát kapna, — amit pedig nem kap, — és hogy mind a 60 tisztviselő a maga 2 lámpáját tényleg szakadatlanul égeti is 110 napon keresztül napi 2 órán át, — ez együtt véve is csak 120 lámpának felel meg s ha most a szolgák, börtönőr és gépfelügyelő lakásaiá még 2—2, tehát 8 lámpát, a folyosók világítására 20 lámpát, együtt tehát 28 lámpát a 120-hoz hozzászámítunk, ami elég bőven van felszámítva, akkor ugyebár együtt csak 148 lámpa fog 110 napon át napi 2 óráig fénykedni, mert több már nem fér bele ebbe a keretbe, — ami egyen-

kint 5.28 koronával számítva, nem évi 2904, hanem csak évi 705 korona, tehát a főispáni számításnál 2199 koronával kevesebbet jelent. Természetes, hogy így az izzókörték kicserélésére felvett 100 korona költség is megfelelő arányban csökken.

De kiragadhatok az önkényű főispáni számcsoportosításból más tételket is. Nevezetesen felhozhatom, hogy míg az új városháza fenntartási költségeit évenkénti átlagban a főispán mindjárt kezdettől 3768 koronára teszi, csakhogy kihozhassa, mennyivel lesz több — építkezés esetén — a fűtési, világítási és fenntartási költség, mint amibe ugyanezek, az esetleges bérhelyiségek bérszösszegével együtt ma kerülnek és ezen az alapon ki is hoz a maga álláspontja javára 600 korona többletet. addig az elmentételek számba vételéből, nem akarom hinni, hogy szándékosan, kihagyja vagy kifelejt a ma meglévő városházéépület javítási költségét, kéményeik prepetését és pócgödreik tisztogatását, — amik felszámítása pedig szorosan itt lett volna helyén és amelyekre az idei költségvetésben is 1780 korona van előirányozva. Pedig — ha csak a villamvilágításnál reálisán számít, ha ezeket a szorosan ide tartozó tételket el nem hallgatja, — ugyebár már akkor is 3300 koronával járul a számvetés mérlege a városházéépítés előnyére, eltekintve attól, hogy az ő általa hatóságilag kitelepitettni célzott hivatalok bérhelyiségeit — a mai szentesi lakásbér viszonyokat véve alapul, — nem évi 3000, de évi 4500 koronáért sem lehet ma bérbevenni.

A számokkal való dobálózás művészetében való virtuóz jártasságát Kelemen Béla főispánnak — mert ezzel még egy ilyen hosszú cikk keretében sem lehet végezni — legkö-

akkor meg az ég hírtelen világgörrea vált és a levegőben apró, lángvörös, meg viaszszínű és sötétbőz karkák kerülgtek.

Pinker megcsóválta a fejét. Nem értette a dolgot. Mert azt már elfelejtette, hogy sem esztörtökön, sem pénteken nem evett, mert csak szombatn kapott néhány brajert a járókelőktől.

— Ez is bizonyára az Isten újabb csodája — suttagta. — Hiszen ma húsvétvasárnap van és ez a csodák ideje! De majd meglátjuk, mi lesz belőle!

Bévanasorgott a városba és beült az egyik plébánia templomba. Az utca már seken jártak és mindenkinél az arca már ott állt a rémszerű tavasz és mindenkinél szeméből kimonofogott az élet, a tarha, a reményekkel telt élet. Különösen az asszonyok szeme fényelt, de Pinker csak gyáván, navarosan látta a járókelőket, mintha sílímában látta volna őket. — És a tarka tömeg felett lebegő harangszócska tálvilágról jövő muszika volt Pinker fülében.

A templomban még kevesen voltak. Egy-egy vénasszony gabbaszott lit-eit a padokban és hang sem kell egyéb a sekrestyének, Tata Nándor nyugalombba vonult timármesternek lépéséi kívül, aki némi telegen fölőlegesen igazítást végezt a templomban.

Er volt az utolsó, amit Pinker még hallott. Mert aztán meglat elcsundított. A feje eldrebiceent; még szerencse, hogy a két kezét oda tudta kapni alája. Az öreg néskék odanérték fejéje és azt gondolták magukban: — Jó ember. Derék, istenes ember!

Amikor a templom harangja megkondult és a hang megráta a toronyt meg a belső esőndöcséget, — a nép elkerdett betódlulni a padok közé. A levegő egyre nehezebb, sűrűbb lett és amikor a pap kilépett, felment az oltár lépcsőjén és felmutatta a csillag monstranciát, már nem volt egyetlen talpalatnyi szabad tér a kockás kőveken.

— Feltámadt újsón a napon! . . . Pinker fülében zavgyva, mérédes hangok kergetőztek, de ő már nem tudta, hogy hol van és mi az a sengecs, ami körülveszi. És végül már nem is hallott semmit. A homloka nagyon forró volt és csak érzett éretele meg azt is, hogy a keze lassankint jéghidegre válik.

Valami pápaszemcs bácsika út mellett. Az gyakran nézett a mozdulatlan emberre, de aztán gyorsan visszakapta a tekintetét az oltár fölött álló, bíborpalástos istenemberre és a kezében levő csillagó keresztre és azt gondolta magában, hogy ő nem avatkozhatik bele senki dolgába és hogy különben is jó ez már menal, mert a mise a vége felé jár

és bizony még összenyomják a nagy tolongásban.

A mise véget ért és Tata bácsi, a sekrestyén elkerde oltogatni a gyertyákat.

Néhány konok vénasszony még ott maradt a padokban, de aztán ők is szállingóztak kifelé, hogy ottthon elmondhassák részketeg, rajongó hangon:

— Szép volt, nagyon szép volt!

Csak egy férfi nem mozdult. Ott állt most is, a fejét a két kezére hajtvá. A sekrestyén még vért egy darabig, de aztán, mivel végre neki is csak kell ebédelni, odament hozzá és megráta. De az ember nem mozdult.

Tata bácsi akkor megfogta a kezét és a szegény öregnek szinte megállt a szívverése. Mert a templomi ember keze jéghideg és merav volt.

— Uram isten, miért tessél ilyen éppem szent huvét vasárnapján! — sóhajtoa a sekrestyén és körülnézett tanástanul. A tekintete véletlenül odacsott az oltár fölött álló bíborpalástos alakra, és az az alak lemosolygott a sekrestyésre. Melegen és biztatónan, mint ke, aki azt mondja:

— Ne félj! Tudom mit cselekszem!

Cheolnyk Lázló.

zelebbi cikkemben — hiszem — még élesebb világitásba fogom helyezni.

— ts. —

A cigányügy rendezése. A dínosi rablójelkesség tettesei fölött a napokban kezdtek meg az esküdtségi eljárás s ez a körülmény aktuálisá teszi újint a cigányügy rendezését, melyet érvök óta sürgetnek a törvényhatóságok és gazdaszervezetek egyaránt.

Tagadába vonni nem lehet, hogy a kőborcigányok aránylag a legtöbb kárt a gazdaságoknak okozzák, nemcsak szarka-természetük révén, de azért is, hogy takonykörös lovakkal rendszerint inficiálják azon vidék állományát, amely vidéken átvonulnak. Egy-egy Faraó-karaván átvonulása egy birtoktessen fölér bármely elemi csapással. Gazdai körökben már rég fölhangzó kívánság az, hogy a kőbor cigányok lovait le kellene bunkózní s ezzel eleje vétetnek az időoda vándorlásuknak. Kongresszusok, gazdagyléseknek a napirendjén mintegy másfél évtized óta szerepel a kérdés s ebben az irányban számtalan beadvány, fölirat fekszik az egyes minisztériumok levéltáraiban.

A cigányügy rendezésének kérdése legutóbb a múlt év szeptember havában Pécsen rendezett nyolcadik országos gazdakongresszus tárgyalásán került fölszínre. A kongresszuson a kérdés előadója Herteleny Ferenc mostani temesmegyei főispán volt, aki határozati javaslatot terjesztett a kongresszus cíé s kérte, hogy intézzen a kongresszus sürgős fölterjesztést a belügyi kormányhoz azért, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által a cigányügy rendezésére még az előző években tett javaslatok mielőbb megvalósíttassanak, nevezetesen szükségessének tartja, hogy:

a) a kőbor cigányok gyermekei hét éves korukban elhagyottaknak nyilváníttassanak és nevelésükről az állam gondoskodik;

b) a cigányok kőborlása betiltassék és szigorúan büntetessék és a kőborlása visszacsó cigánytól a lóártás is megvonassék, hazalási és vándoripari igazolványokat egyáltalában ne kaphassauak;

c) minden kőborló cigány illetősége megállapíttassék s letelepítésre kényszeríttassék. Akiknek illetősége ki nem mutatható, a hatóság hivatalosan állapítsa azt meg oly módon, hogy illetőségi hely az a község legyen, ahol a cigány legtovább tartzkodott. Hogy amiatt a községeket kiadás ne terhelje, az ily kényszerilletőségből származó költségeket vállalja az állam magára;

d) a külföldi illetőségi kőborcigányok kérielhetetlenül kitolonozóttassanak és a jövőben az ország határain be ne bocsáttassanak;

e) a kőborcigányok ügyének adminisztrációja országosan központosíttassék, azaz ezen ügyek kezelése és nyilvántartása egy központi hatóságra bízassék.

A nyolcadik országos gazdakongresszus utatitása folytán az O. M. G. E. fölterjesztést is intézett a belügyi és földmívelésügyi miniszterekhez s amint értesülünk, a kérdésnek törvényhozási úton való rendezése már az előkészítési stádiumában van.

A földadó reformja.

As országos gazdasági egyesület tudvalevően már foglalkozott a földadó reformmal, természetesen elő sorban mezőgazdasági szem-

pontból. Minhogy azonban a földadó nemcsak a szorosan vett mezőgazdaságot, de az erdőteret is terhelí, célszerű volna, ha a javaslatot az erdőgazdák is alaposan bírálat tárgyává tennék, mire névze illetékes helyről bizonyára történt is intézkedés.

Sőt az erdőbirtokosoknak több okuk van a javaslat intenzív megbírálására; mert a mezőgazdaságot az évenkénti megadóztatásra ugyanolyan maga a természet predesztinálta: lévén ott a jövedelem évenkénti. A gazda minden évben a magtárban látja munkája gyümölcsét, az erdőgazda ellenben 30—120 évig is elvárhat, míg az erdő hasznát élvezi, pedig az adót ő is kénytelen minden évben megfizetni. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy az erdő nem hoz évenként jövedelmet; hoz, hiszen az erdő évenként nő, így például egy hold 12 éves fordában kezelt tölgyes egy év alatt 3.32 m-rel gyarapodik a fa tömegében, de ez érték növekedése nem realizálható évenként, mint például a busa, hanem csak több évekre terjedő fordában. Ebből pedig az következik, hogy nem lehet azonos elvek szerint megadóztatni a mezőt és az erdőt.

Magyarország területének 28 százalékat (7 és fél millió hektár) erdő, érdemes tehát a kérdéssel mélyebben foglalkozni.

Mint minden adóztatásnál, az adóalap itt is csak a jövedelem lehet. Már pedig van erdő, bukkos erdő és pedig sok, melyikben fejse még nem volt; a tulajdonos más hasznát nem látott belőle, mint az ugynevezett mellékhasznóvételüket (erdő legeltetés, lombtakarmány és alam) a mi különben nem jövedelem, mert bizonyított tény, hogy a hasznóvétel kisebb, mint a lealmozás, atomgyűjtés és legeltetés által az állapotban előálló favesztés. Sőt az erdőnek két tized része fiatal, fölújítás alatt van, minélfogva semmi jövedelmet nem hoz. Tehát az erdőek egész területe, mint ilyen, nem lehet adóalap, hanem csak is az a terület, a melyet évenként kihasználnak, vagyis az évi vágástérlet.

Es ez az alap, bár nálunk teljesen új volna, minden rázkódás nélkül keresztül vethető, nemcsak méltányossággal, de kellő praktikus voltánál fogva is. Ugyanis erdőinknek nagyobb része (64 százalék) törvény szerinti korlátolt erdő (állami, törvényhatósági, községi, urbéres stb.), vagyis meghatározott és következetesen keresztül vitt útemter szerint kezeltek. Itt tehát az évi vágás terület, s így a jövedelem már az útemter szerint megállapítható; rendkívüli felhasználás pedig ilyis előző becslés alapján engedélyeztetik. Ennélfogva itt is biztos az alap. A magántulajdonban lévő erdő hozamat pedig esetről-esetre bizottság állapítaná meg, s ez sem okozna sok munkát, minthogy az országban lévő 16.100 erdőtulajdon közül csak 7900 a magántulajdonú erdő. Es itt előállhat a mezőgazdák ijedelmé. Hogy is ne, mikor eddig az erdőbirtokosok 7 és fél millió hektár után fizettek évi adót, most pedig a hasonlíthatatlanul kisebb évi vágástérletük után fognak fizetni. Ezért azonban kár megjéjdelni.

— A földadó kontingenstálya vas. Nincs adatom, mennyi esik e kontingenstól az erdőre, de azt meg lehet állapítani és e régi részkontingensttel megterhelni az évi vágástérletüket. Igaz, hogy az ez alapon kivetett adó bizonyos hullamzást mutatna és pedig tekintettel a fokozó igényekre, az állam javára, de visszatérítéssel itt is lehet segíteni. Az az ellenvetés, hogy az egész erdőterülethez képest: nagyon is kicsi évi vágások azt az adót, amelyet eddig az egész erdőterület viselt, el nem bírnak, nem állhat meg, ha tekintetbe vesszük, hogy e vágástérletek évenként 23 millió köbméter fát szolgáltatnak, melynek több mint fele méfa, vagyis épület és iparfa. Ez a valódi adóalap.

Itt viszont a fakereskedők ijedhetnek meg, hogy az erdő földadójátők fogják megfizetni. E félelem azonban szintén alaptalan, mert a m v c na több földadó, mint eddig, csak igazságosabban volna elosztva. — A birtokos nem adná drágábban a saját azon a címes, hogy adót kell fizetnie, mert hiszen eddig is fizetett.

Igaz, hogy ez az adóztatás több mun-

kát igényelne, az államnak több kiadást okozna, de az igazságosabb adóelosztás megéri az áldozatot. Es ez az arányosabb elosztás az erdőnkél most már nemzeti kérdés, s az utolsó óra a megoldásra.

Csak nemrégiben foglalkozott a törvényhozás az erdői birtokviszonyokkal, de mint minden rendszabály, ez is csak félrendszabály. A nép az erdőnek csak a terhet érzi, jövedelmét alig, vagy pedig csak a fajzást és legeltetést; minthogy pedig ezt pénz nélkül szerzi jövedelmének, de érzi az adót, az erdőkezelési, őrzési és erdővédelmi költségeket és ezért bánt könnyelműen a tulajdonával, ezért váltak lehetővé, az erdői birtokrendezés nem vette le a terhet a nép válláról, csak kötöttebbé tette a birtokot. Ehhez még a teher arányosabb elosztása is kell.

Egyébként nálunk is megvan a törekvés, hogy a volt urbéresek erdejét egy kézben egyesítsék és pedig sikerrel, éppen az előbb említett okokból. Csakhogy itt lassabb a processzus és majd csak akkor fogunk kiabálni, mikor már késő lesz, mikor a nép fajzás és legelő nélkül marad.

Zombory Emil,
tb. főszolgabíró.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. április 26.

— **Kataszteri likvidáció a társulatnál.** Annak idején hírt adtunk róla, hogy a körs-tiszamárosi érmentsítő társulat védőtőltesinek 3 millió korona költséggel történt megerősítése és magasztása érdekében eszközölt munka befejeztével, a kormány hozzájárulásával pótlíkvidációt tartottak a társulatnál ama alapbefektetési kiadások összköltségének megállapítása végett, miket a társulat, autonómiájának elnyerése óta védőtőltesin eszközölt és hogy az ezen miveletet keresztvitt bizottság 131000 koronában állapította meg azt az összeget, amire a társulat, a pótlíkvidáció folytán, a d o v i s s z a t é r i t é s címén igényt tarthat. Értesülésünk szerint a pénzügyminiszter már leiratban tudatta is a társulattal, hogy évsáyleg 131000 korona évi adóvisszatérítési igényyleg állapította meg, ami — az ártéri birtokosok öröme — azt jelenti, hogy a 3 millió töltés magasztási kiadás, melyet kölcsönmivelet útján fedeztek, nem fogja az eddiginél jobban megterhelni a társulatot, a birtokosokat már a fölyő évben sem, mivel az adóvisszatérítést a társulat ez évi január 1-től eszedékesen kapja meg.

— **Újítók a hadsereg élelmezésénél.** A katonaság élelmezése — mint Bécsből jelentik — nem elég jó és kevés, a hadvezetőség pedig ahelyett, hogy az élelmezészeket egyenesen a termelőtől nagyban vásárolná az egész hadsereg részére, a bevásárlást a csapatra bízza. A csapat sem a termelőtől, vagy a nagykereskedőtől, de a kiskereskedőnél vásárol s ily módon a kellétlenül drágábban fizet meg mindent. Ezért a hadügyminisztériumban elhatározták, hogy eszentül a hadtisparancsnokokok élelmezési osztálya évente szerződést köt az élelmezési raktár, a katonai pénztár és a csapat lisztszükségletére és az egész hadtest részére szükséges rizst, cukort és kávént nagyban vásárolja meg. A hást pedig eszentül a katonaság közvetlenül a termelőtől szerzi be. Az élelmezési rektár szerződést köt néhány gazdával évi végő marha szállítására. Az ökröt katonai állami istállóba állítják, katonai felügyelet alatt. katonai mérsáros a városi vőgőhidon levéjje, a negyedeket a katonai mészárszékbe viszik a csapat,

kiskereskedő, vagy városi méssáros kizárásával, a katonai méssárszékekben kapja a húst. Így módon megtakarítják a marhaadót és a városi fogyasztási adót, a csapat olcsóbban kapja a húst s a katonai kicintár évente hat-hét milliót koronát megtakarít (?) s ezt a legénység élelmészének javítására fordítja.

— A kor szellemében. Szegeden nagy érdeklődéssel folyt le f. hó 21-én az általános városi tisztújítás. Sok állásnál exponálta magát K o l e m e n Béla főispán is, de egyiknél sem annyira, mint a főügyési állásnál, ahol Thúróczy főügyésnek már első ízben, Ivánkovics nyugalmobavorulása után, ezúttal másfél évvel történt megválasztása is szemt szúrta a főispánnak, amiből az következett, hogy az általános tisztújítás előtt több irányban tett lépéseket Thúróczy újabb való megválasztásának megakadályozására. A nevezett főügyésnek a volt szabadalvópárt és a Bánffy-párt együttesen ellenlétként Reimiger Jakab ügyvédet, a kiváló kriminalistát léptette sorompóba s a főügyészválasztás annál inkább izgalmas volt, merthogy a két jelöltre, a szavazatok összeszámolásakor majdnem végig egyformán estek a szavazatok. Feszült figyelemmel lesték hát a szegediek, egyenlő szavazatok esetén ki mellett dönt az első főispán; vajjon a 67-es Reimiger, vagy a 48-as Thúróczy mellett? A kor szellemében mit tesz ilyenkor leiten? Elhelyezi a főispán szebében előre Reimiger nyilatkozatát, hogy s a z a v a t e g y e n l ő s é g e s e t é n ő v i s s z a l é p a p a l y á z a s t ó l. Ime, így tesz isten a kor szellemében, hogy kilegítsen egy neki mindenképpen tetsző 48-as főispánt a kényes helyzetből s hogy így történt: megírva találjuk ezt a Szegedi Híradó f. hó 24-ki számában.

— Anémia, vérszegénység, sápkór. Ezen állapotok ismertetőjelei sápadt arca, az ajkak és foghús halványasága, szivdobogás, bányadság, nehéz lélegzés a legkisebb megerőltetés után, halfajás, energia hiánya, ideges felindultság, emésztési és alvást zavarkák, becseszt és gyenge emlékezőképesség. Ezen bajok ellea csak egy megbízható szer létezik és ez a Ferromanganin, kellemes ízű, szerencsével és tudományosan fösszeállított készítmény. A Ferromanganin sohasem teveszt el hatását, mert megadja a vér szükséges elemeit és a szervezetet normális állapotba hozza. Friss, egészséges kislót, rózsás arcszínű és életerős biztosít. A Ferromanganin világhírű, számtalanszor kipróbált szer, melynek egy csaliádban sem szabad hiányoznia Knapik Istvánné Csésrésről a következőket írja: Fogadját hála köszönetemet a kitűnő gyógyszerért, amely leányomat 5 évig elhasznála után bajból teljesen kigyógyította, azért minden betegnek legmeglebbebben fogom ajánlani. Egy üveg ára 8. kor, 50 fillér. Kapható gyógyszerárakban, vagy Török Józsefnél, Budapest VI. Király-u 12. Kapható Szentcsen, Magyar Királyhozé cízvet gyógyszerárban

— Mestertanfolyam asztalosok részére. A kereskedelmiügyi miniszter f. évi május hó 4-én kezdődő 8 hétig tartó mestertanfolyamot rendez az úpesti állami faipari szakiskolában, asztalosmesterek és segédek részére. E tanfolyamra jelentkezők lelkismeretesen képrésben részesülnek a műhely- és szakrajzban, valamint a könyvvitelen, üzleti levezetésben és költségvetésben. Műziségek fejlesztése mellett elajattik az asztalos-ipar legmodernebb vívmányait. A jelentkezők: mesterek érdem szerint heti 18—24, segédek érdem szerint heti 12—18 koronáig terjedő ösztöndíjban részesülnek. Jelentkezések parigazolmányval, segédek munkakönyvvel vagy azt helyettesítő működdel bizonyítvány, születési bizonyítvány s esetleg ipariskolai bizonyítványokkal felismerelt bolygótelen kérvények április 28-ig az állami falpari szak-

iskola igazgatóságához Újpest, Árpád-út 181 szám intézendők.

— **Övakodjunk a politikusoktól!** Rendkívül érdekes és épen ezért szigorúan bizalmas rendeletet intézett S c h ö n a i c h közös hadügyminiszter a közös hadsereg tisztikarhoz. A rendelet azok ellen a protezsálások ellen kel ki, amelyekkel a katonatisztek egyes politikusoknak, különösen képviselőknek befolyása útján akarnak kieszközölni maguknak személyi előnyöket. Az érdekes rendelet kiadására a legutóbbi delegációs ülésszak alatt történtek indították a közös hadügyminisztert. Ez ülésszak alatt ugyanis úgy az osztrák, mint a magyar képviselők leginkább sokan jártak fenn a hadügyminisztériumban, hogy egyes tiszteknek személyi ügyeit járják ki. A folytonos kilincselés most arra vezetett, hogy a hadügyminiszter szigorú rendeletben utasította a tiszteket a szolgálati betartására minden hivatalos vagy személyes ügyben. A rendeletet a hadtestparancsnokságok útján küldték meg az ezredparancsnokságokhoz, onnan pedig kiadták az egyes tiszteknek. A hadügyminiszter üzenete azzal kezdődik, hogy a delegációk legutóbbi ülészése alatt mind sürbbem volt tapasztalható, „miserint egyes tisztek idegen országok kigénybevételével igyekeznek bizonyos személyi ügyekben eredményt elérni, vagy előnyöket szerezni. „Est annyival is inkább helytelenül a miniszter, mert amellett, hogy ez a rendes szolgálati útnak mellőzése, az illető tisztek egyéniségére is homályt vet. Tudatja emellegva a közös hadsereg összes tisztjeivel, hogy jövőben e s a k i s a s z o l g á l a t i ú t o n érkezett kérvényeknek ad helyet. Ha a tisztek mégis idegen elemek protekcijával akarják ügyeiket elintéztetni, szolgálati út mellőzésével érkezett kérvényeiket további eljárás végett kiadják az illető tisztparancsnokságának, amely semmiesetre sem fogja a kérvényezésnek ilyen módját a tiszt előnyére betudni. A hadügyminiszter szigorú rendelet katonai körökben élénk feltűnést keltett.

— **Milyen időnk lesz?** M e t e o r írja a várható időjárásról a következőket: Május hónap, az eddigiekkel eltérőleg, inkább száraznak, mint vedvesnek ígérkzik. Ha sűrűbb napkitörések jönnének a hónapban elő, túlszárz leanc és így nem válna kedvezővé a terményekre nézve. A meleg jelleg is már inkább hivatva van a bolygók részéről kifejlődni május hónapban, amelyben ugyan Jupiterrel és Szaturnusszal is egyegy egyttállása a Holddal, május 7-én az egyik, 26-én a másik, de már ekkor Jupiter befolyása, földünkhez állása folyton nagyon csökkent, így a 7-ki együttállás csupán csapadékot hozna számunkra, ha holdunk 8-an nem allana földtávolban. Így azonban inkább csak szeles idő várható s ezt követőleg száraz meleg. Ezen időközbe ennek a fagyoszenetek is, amelynek az idén elég jól fogják magukat viselni.

— **Mi történt a fürdőben?** A dorozsmai községi előjáróság jelentést tett a szegedi büntetőbírósnál Ö k r ö s Dénes és társai szegedi lakosok ellen, hatóságai kizége megértesíti és szemérem elleni kigázás miatt. A feljelentés szerint Ö k r ö s és társai a dorozsmai fürdőben szemérem sértő módon viselkedtek, a kőszelépott rendőrök előtt nevelket eltitkoltak és a rendőrfogal-

mazót sértégettek. A feljelentettek viszonvadat emeltek S z o t k a i Nándor dorozsmai rendőrfogalmazó ellen, aki őket nyilvános megsértette. A szegedi büntető bíróság a napokban tárgyalta ezt az ügyet és a bevadolt Ö k r ö s t és társait, bizonyíték hiányában elmentette, ellenben a rendőrfogalmazót négy rendbeli becsületsértés vétségében büntősnök mondotta ki és ezért 80 korona pénzbüntetésre és az összes költségek megfizetésére ítélte el.

— **A szembe szűrt bicika.** A napokban kultúns sebesüléssel jelentkezett felvétele a szegedi közökhözban egy horgos ember: K o c s m á r János. Egy b i c k a volt a szemébe szúrva, mikor az orvosoknak megmutatta magát. Előadása szerint, egy ismeretlen merénylő tamadta és szúrta szemre a bicikával. A bicika megakadt a szemöldökcsonton, a nélkül, hogy az agyat megsértette volna. A kést operációval kellett eltávolítani. A sebesülés küloben ha súlyos is, de nem életveszélyes és a tettest keresik.

Idült tüdőhurut gyógykezelésénél a „Sirolin Roche“ feltétlenül igénybe veendő, mivel a legtekinélyesebb egyetemi tanárok egyebhangzó nyilatkozata szerint a köpetet legelővidebb idő alatt kevesebti, esetleg lesz leszállítja és az étvágyat előmozdítja. „Sirolin Roche“ ugyan egy creosot-preparatum, de nem az ilyenlő preparatumok rossz ízével. Teljesen méregtelen és nagy adagokban véve is tökéletesen felemészhető. Naponta 3—6 teakanál elegendő az eset súlyosságához mérten. „Sirolin-Roche“ kapható a gyógyszerárban.

* **Árról értesülünk,** hogy a Magyar Kereskedelmi Résvénytársaság a Magyar kir. Államvasutak Gégyársnak Veszérgyőnközegé géposztályt lényegesen kibővíté és legújabbán elvállalta az Elő lozonci mezőgazdasági gégyár kitűnő hírnevű vetőgép gyártmányainak, valamint pedig az Osztr. Magyar Államvasutak resziak gégyárból származó ekkének és egyéb talajművelő eszközöknek kizárólagos eladását.

Fogzásban lévő gyermekeknek.

valóságos megkönyebbülés a SCOTT-féle Emulsió, mert elősegíti az étvágyat, erős s egészséget ad s a fogak erősen és lehéren bujnak ki. A

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módszer vedjéjét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Scott-féle Emulsió

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csilapítja az idegeket, mialtal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmas, haborítatlan éjszakát biztosít. X. 4—1.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Nyilttér

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZAJVIZ

Feloldószerkeztő: BÀNFAI LAJOS.
Kiadótulajdonos: Szentes és Vidéke könyvnyomda

LIPIK Szlavóniában

Vasút-, posta és
távírdá állomás.

Elsőrangú fürdőhely.

Egyetlen jódtartalmú alkalkus gyógyvíz (64° C.) Európában. Fáratlan gyógyhatású a tápcsatorna és a vizeleti utak összes hurutos megbetegedései, húgyúvasáttétel, köszvény, csúsz és ischias, görvélly, angolkór és a összes vérbetegségek ellen.

Ivókúra. Hévízves fürdők 3—1
Vizgyógyintézet. Inhalatórium.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik. Kívánatra prospektussal és bővebb értesítéssel szolgál. A fürdőigazgatóság.

Eladó birtok

Szegvár és Szentés között a »Sápi Gát« közelében elterülő »kontra« birtokból 70 hold egy tagban, valamint kis parcellákban is kedvező feltételek mellett örök árán eladó. A birtokban 60 hold kifogástalan fiatal lucernás vad.

Ugyanottan egész nyári használatra; valamint az első vagyis egy kaszálásra első rendű luczernáak vannak jutányos áron haszonbérben kiadók. — A bérelni, illetve venni szándékozik a helyszínen Kovács József tulajdonostól bővebb felvilágosítást nyerhetnek. 3—1

Házeladás.

III. kerület Sarkadi N. Antal-útea 11. szám alatti ösv. Götzl Illésné-féle ház eladó, esetleg bérbre kiadó. Alku köthető Dr. Péter Albert ügyvéddel.

Hirdetmény.

Ertesítem a közönséget, hogy a szájbér, mely minden egyes darab jószág után 20 koronában állapítottott meg, már most befizethető.

A csordára való kihajtás 1908. Május 5-én, kedden fog eszközöltetni. Szentés, 1908. évi április hó 21-én.

Kalpagos
gazdasági tanácsnok.

Szentés város legrégebb és legszolidabb ékszerüzlete.

Alapított 1860-ban

Elsőrangú összeköttetéseim folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst és drágakő ékszeranyagokat és evőszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árúkat a Kossuth-téri ev. ref. bérházban levő Ékszerüzletemben a legjutányosabban és a legdivatosabb fazonban szolgálhatom kit. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon levő Ékszerüzletemnek látogatása tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Áraim olcsóságáról és áruim izléses voltáról könnyen meggyőződést szerezhet magának egy vásárlással bárki is.

Szentésen, 1907. okt. hó.

26—9

Csillag Armin arany- és ezüstműves.

Szentés város közp. választmányától.
8—kv. 1908. szám.

Hirdetmény

Az országgyűlési képviselőválasztók 1909. évre érvényes névjegyzékének kiigazítása érdekében a központi választmány a következőket teszi közhírré:

Az idriglenes névjegyzék, — valamint a kihagyottak névjegyzéke a főjegyzői hivatalban 1908. évi május 5-től 25-ig közszemlére kitétetik, ahol is az naponként délelőtt 8 órától 12 óráig megtekinthető, — délután 2 órától 6 óráig pedig lemásolható.

A névjegyzék elleni felszólalások 1908. évi május 5-től 15-ig, a felszólalásokra adható észrevételek pedig 1908. évi május 16-tól 25-ig nyújtandók és a polgármesteri hivatalnál a hivatalos órák alatt.

Saját személyét illetőleg jogában áll mindenkinek felszólalni, továbbá mindazok, akik nevei a névjegyzékben bennfoglalva, jogosítottak minden jogtalan felvétel vagy kihagyás miatt felszólalással élni.

A felszólalási kérvények és észrevételek bejegyzésének, irásban nyújtandók és a jogosultságot igazoló okmányokkal felszerelendők.

Egy beadványban több egyénre vonatkozó felszólalás is helyet foglalhat.

Aki felszólalásokra jogosított, az a felszólalásokra észrevételeket nyújthat be. Az észrevétel minden felszólaláshoz külön adandó be.

A központi választmány különös figyelmébe ajánlja a közönségnek, hogy igyekezzen a névjegyzéket megtekinteni és sérelem esetén az ellen felszólalással élni, mert aki ezt elmulasztja, választói jogának esetleges csorbitását saját hibájának tudja be.

Kelt Szentés város központi választmányának 1908. évi április hó 15-én tartott üléséből.

Bugyi Antal főjegyző,
közp. vál. jegyző.

Mátéffy Ferencz polgármester,
közp. vál. elnök.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyult háziájszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynek, csúszás és meghűlések-nél, bedörzsolés képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisításnyok miatt bevasárlásokor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter orvosi győzelemmel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K.1.40 és K.2.— és ágyazolván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

A Richter gyógyszerüzletára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában.

Elisabethstrasse 5. szn.
Mindennapi átvételre.

Postában! Legkíméletesebb! Saját érdekében bíróságon kizárólag **LEOPOLD GYULA** 8 hirdetői iródnál által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 példány kíméletesebb leírásokkal.

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XXV.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle **TYUKSZEMHALÁL** ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb sóborsosaz az **ERŐ SÓBORSZESZ** ára 9 K, 1 K és 80 fillér.
Postán szállítja utávéval mellett a KOSMOS vegyszerrel és kozmetikai laboratórium. **GYÖR, BAROSS-UT.**

Csemege-konzervek
BARTA-féle ardeai gyöngyhalból, lazac, szardella, gomba, káposzta és rizslevek, csomó konzervek, nemcsak a legfinomabb minőségben szállít, hanem előkelőbb díszes csomagolásban is a **Felkai Konzervgyár, Barta József** Felka (Borsod-Abaúj). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRSZEGÉNYESSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESBŐR gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGERER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárúházaiban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-tér.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legazondiabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV. Központi Városház. (Károly-körút).
fényképezési és testészeti műtermében
BUDAPEST, VII. BAKÓZSI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben hűségképpel, az újabb és eljártasságok. Másolások ségelmre, hársnyira, írára, elefántcsontra stb. Brass, fémek, fű stb. apró üvegteljesítményekkel. Porcellánba égetett fényképek stb. kövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK
a legkifejezettebb emésztőerő

Doboz 2 kor.
Postán szállít D. FREYER GALAMB-gyógyszerárúháza BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárúháza drogeriáiban.

Meglepető hatással!
FICHTENIN
a legértékesebb, szabadalmaztatott, amely mindenféle betegséget a legbiztosabb és leggyorsabb módon gyógyít, és mindenféle betegség ellen hatékonyan védekezik, és mindenféle betegség ellen hatékonyan védekezik.
Lengyelországban a Fichtenin gyógyszerárúházaiban kapható.
Készült a legújabb tudományok alapján.
Vásárolható minden Magyarországi városban:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII. Damjanich-s. 98. - Telefon 21-81.

BOGDANY
szerencsése páratlan!
Vasároljunk osztály-sorsjegyet és akts
BOGDANY S.
városi sorsjegyről a t-nál
BUDAPEST, KARDY KÖRÚT 26

Dr. KOVÁCS **KÉZPASZTÁJA**
8 nap alatt biztosan hat.
Tígyolyó K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerárúháza Budapest, Gyár-utca 17.
„Wottent-titkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN-paszttát,
amely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárúháza és drogeriáiban kapható.
Fényképek **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerárúháza **KISPEST,** Erzsébet-körút 2.
Ingeny postán szállít 8 doboz rendeléssel.

PÁRIS SZARDA
Székhely: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 csuka 2-3 K-ig feljebb, kizárólagosan a világhírhatalmas gyártó Párizsban, a legújabb tudományok alapján készült, amely mindenféle betegség ellen hatékonyan védekezik, és mindenféle betegség ellen hatékonyan védekezik.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-esték!

Dr. KOVÁCS I.
homogénitáris rendelés-izlést
Minden betegségre hatékonyan védekezik.
Budapest, Váci-körút 28. sz.

KATZER
gyógyászati előkészítések és az egész világon is ismert.
Első és legújabb
májbetegségek ellen védő szer.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségtünk megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldi fölülmú hazánk természetes szénsavas vizek királya

A mohai ÁGNES-Forrás

Milleniumi nagy eredmél kitüntetve. Kifő asztali, bor- és gyógyvíz a gyomorégést

rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata valódi áldás gyomorbetegségeknél.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, töltetlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsav tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb **GYOMOR-, LEGCSÓ ÉS HÚGYSZERVETI BETEGSÉGEKNEK.**

Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légsóhuruttól szabadulni akarunk.
Dr. Kéty
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebetegségek gyógyítási akarjuk.
Dr. Kövér

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok allanak be.
Dr. Gebhardt
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbetegségek és sárgaságoktól szabadulni akarunk.
Dr. Glass

Háztartások számára másféltérszettel valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telt viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegegyebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. **Kedvelt borvíz.**
Olcsóbb a szódaviznél.

Főraktár: Eisler Lajos és ifj. Kovács Sándor uraknál.

Pártoljuk a **HAZAI** kereskedelmet!

SZÉN-, KOKS-, BRIKET-,

kövácsszén- és antracit-fogyasztók,
gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek — mielőtt
szükségletüket fedezik, — bizalommal forduljanak 10—5

RADNAY KÁROLY özéghez

Budapest, Váci-körút 18.

ü r g ö n y - c s i m : ANTRACIT, BUDAPEST.

Legkifünőbb minőségek, külön-
gességek, összes ipari, gazdasági
és házi célokra.

Interurbán
telefon
184.

Gőzszántásra és oséplésre rende-
léseket későbbi szállításra má r
m o s t feladni kérem.

Rendszeres takarékoság.

Értesítés.

A Hódmezővásárhelyi Népbank-
nál H.-M.-vásárhelyen. heti 1 korona
befizetés és csekély pótdíj ellenében

1000 azaz egyezer koronát,

biztosíthat magának minden 20 és 60
év közötti ember, aki az intézetnek
ujjonnan szervezett takaréki biztosítási
osztályába előzetes orvosi vizsgálat
alapján tagul belép. A befizetések he-
tenként teljesítendőek, az intézet által
takaréki betétként kezeltetnek és 4
százalékkal kamatoztatnak.

E befizetések bármikor felmond-
hatók, a mely esetben az erre vonat-
kozó szabályzatok értelmében a tel-
jesített befizetések vissza fizet-
tetnek.

A mennyiben a heti befizetéseit
15 éven át pontosan teljesíti a 15-ik
év végén minden **1 korona heti
betét után 1000 azaz egy-
ezer koronát kap.**

Ha pedig a befizető 15 éven be-
lül bármikor elhal az esetben tör-
vényes örökösei, vagy az általa előre
kijelölt kedvezményezett kap

**1 korona heti betét után 1000,
azaz Egyezer koronát.**

Részletes felvilágosítást ad és tag
felvételt eszközöl helyben:

CSILLAG JOZSEF

„Dordrecht” életbiztosító társa-
ság főügynöksége, Kosuth-útca. Dr.
Reis ház.

Kiadó lakás.

Nagy Imre I. kerület Horváth
Mihály-útca 19. sz. házánál négy
útcái szoba, konyha, spájz és
pince kiadó, azonnal elfoglalható.

3—1

NOXIN

50—9 Minden jobb üzletben kapható.

Hochsinger Testvérek
B U D A P E S T.

Csak 18 koronáért

küld utánvétellel az

Országos Posztókvitelti Áruház

Budapest VII. Verseny-útca 2. szám

egy férföltönyre elegendő 3
méter finom fekete, sötétkék,
szürke, vagy barna szöveteket
vagy kamgarnt. 9—6

Kiadó üzlethelyiségek.

Ujjonnan épült, Horváth Gyula-útsai
házamban (a Nyíry közel szemből)
t ö b b üzlethelyiség
b e r b e a d ó. 10—8

Értekezhetni velem ez iránt a
róm. kath. templommal szemben
levő üzletben. Spitzer Adolf.

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomoblok, útimozdonyok, gőzcséplőgépek, ara-
tógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb.

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

20—9

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE,
B U D A P E S T Váci-körút 32.